

INF2220 – høsten 2016, 9. nov.

Sortering del I (kap. 7.)

Arne Maus,
Gruppen for Programmering og Software Engineering (PSE)
Inst. for informatikk, Univ i Oslo

Essensen av kurset

- Lære et sett av gode (og noen få dårlige) algoritmer for å løse kjente problemer
 - Gjør det mulig å vurdere effektiviteten av programmer
- Lære å lage **effektive** & velstrukturerte programsystemer/biblioteker
- Lære å løse ethvert "vanskelig" problem så effektivt som mulig.
 - Også lære noen klasser av problemer som **ikke** kan løses effektivt

Eks: **Hvor lang tid tar det å sortere 1 million tall – 2015/2016?**

- **627 sek = 10,5 min (optimalisert Boblesortering)**
- **95 sek = 1,5 min (innstikksortering)**
- **0,073 sek. (Quick-sort)**
- **0,013 sek. (radix-sort)**
- **0,005 sek (parallell radix)**

Tidsmålinger – (1992 – 450 MHz)

Hvor lang tid bruker:

A) Enkel for-løkke

```
for (int i = 0; i < n; i++)  
    a[i] = a[n-i-1];
```

B) Dobbel for-løkke

```
for (int i = 0; i < n; i++)  
    for (int j = i; j < n; j++)  
        a[i] = a[n-j-1];
```

n=	A) Enkel	B) Dobbel
10	1	1
100	1	1
1 000	1	56
10 000	2	5 856
100 000	13	640 110
1 000 000	134	?

(Tid i millisek.)

```

import java.util.*;

class Tatid {
    long tid = 0;

    Tatid( int n) {
        Random r = new Random (1357);
        int kmax =7;
        int [] a = new int [n];

        for (int k =0;k<kmax;k++) {
            for (int i = 0; i < n; i++) {
                a[i] = r.nextInt();
            }
            tid = System.nanoTime();
            bruk(a);
            tid = System.nanoTime() - tid;
            System.out.println(metode + "-sortering, n: " + n +", på: "
                +( tid/1000000.0) + " millisek, k:"+k);
        }
    } // end konstruktør

    void bruk(int [] a) {
        // redefineres i subklasse
    } // end bruk

} // end **** class Tatid ****

```

```
import java.util.*;

public class Lokke extends Tatid
{
    Lokke(int i) {
        super(i);
    }

    void bruk(int n){
        for (int k = 0; k < n; k++)
            for (int j = 0; j < n; j++)
                ;
    } // end bruk

    public static void main ( String[] args)
    { if (args.length != 1){ System.out.println(" Bruk: >java Lokke <n> ");
      } else {
        int n = new Integer(args[0]).intValue(); // få parameter fra linja

        Lokke l = new Lokke(n);
    } // end main

} // end **** class Lokke ****
```


Sortering

- Hva sorterer vi i praksis
 - Bare tall eller tekster – eller noe mer
- Hvordan definere problemet
 - Krav som må være oppfylt
- Empirisk testing av hastigheten til algoritmer
 - antall
 - Hvilke verdier (fordeling, max og min verdi – er antallet gitt)
- Hva avgjør tidsforbruket ved sortering
 - Sorteringsalgoritmen
 - N , antall elementer vi sorterer
 - Fordelingen av disse (Uniform, skjeve fordelinger, spredte,..)
 - Effekten av caching
 - Optimalisering i jvm (Java virtual machine) – også kalt >java
 - Parallell sortering eller sekvensiell
 - Når lønner parallell løsning seg?

To klasser av sorteringsalgoritmer

- Sammenligning-baserte:

Baserer seg på sammenligning av to elementer i $a[]$

- Innstikk, boble
- Tree
- Quicksort

- Verdi-baserte :

Direkte plassering basert på verdien av hvert element – ingen sammenligninger med nabo-elementer e.l.

- Bøtte
- Radix

Sorteringsproblemet, definisjon.

- Kaller arrayen $a[]$ før sorteringen og $a'[]$ etter
 - og n er lengden av a : dvs. $a = \text{new int } [n];$.
- Sorteringskravet:
 - $a'[i] \leq a'[i+1], i = 0, 1, \dots, n-2$
- Stabil sortering
 - Like elementer skal beholde sin innbyrdes rekkefølge etter sortering. Dvs. hvis $a[i] = a[j]$ og $i < j$, og hvis $a[i]$ er sortert inn på plass 'k' i $a'[]$ og $a[j]$ sortert inn på plass 'r' i $a[]$, så skal $k < r$.
- Sorteringsalgoritmene antar at det kan finnes like verdier i $a[]$
 - I 'bevisene' antar vi alle a_i er forskjellige: $a[i] \neq a[j]$, når $i \neq j$.
- I terstkjøringene antar vi at innholdet i $a[]$ er en tilfeldig trukne tall mellom 0 og $n-1$. Dette betyr at også etter all sannsynlighet er dubletter (to eller flere like tall) som skal sorteres, men ikke så veldig mange.
- Hvor mye ekstra plass bruker algoritmen
 - Et lite fast antall, et begrenset antall (eks. $< 10^{12}$) heltall, eller n ekstra ord

N.B Ett krav til – hvilket ?

N.B. Husk bevaringskriteriet

- Bevaringskriteriet:

- **Alle elementene vi hadde i $a[]$, skal være i $a'[]$**
- Formelt : Skal eksistere en permutasjon, p , av tallene $0..n-1$ slik at $a'[i] = a[p[i]]$, , $i = 0,1,..n-1$
(kan også defineres 'den andre veien', men mindre nyttig)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$a[]$:	4	7	2	1	5	9	5	8	6

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$a'[]$:	1	2	4	5	5	6	7	8	9

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
$p[]$:	3	2	0	4	6	1	8	7	5

- Hvis inndata er 1, 1, 0 så skal sortert rekkefølge være 0, 1, 1 (IKKE 0, 0, 1), men kanskje 0, 1, 1 (dvs. ustabil)

En litt enklere kode enn boka, antar vi sorterer heltall.

- Lar seg lett generalisere til bokas tilfelle, som antar at den sorterer en array av objekter som er av typen Comparable.

BOKA:

```
Comparable [ ] a = new Comparable [n];  
tmp = a[i];  
if ( tmp.compareTo( a[j] ) < 0 ) {  
    .....  
}
```

HER:

```
int [ ] a = new int [n];  
tmp = a[i],  
    if ( tmp < a[j] ) {  
        .....  
    }
```


tider, millisek. – 2,7 GHz PC – ca 2013

n=	100	n =	10 000	n =	1 000 000
Boble-sort =	0,56	Boble-sort =	57,7	Boble-sort =	627 800,
Innstikk-sort =	0,20	Innstikk-sort =	10,7	Innstikk-sort =	130 800,
Tree - sort =	0,05	Tree - sort =	1,68	Tree - sort =	130,8
Quick-sort =	0,05	Quick-sort t =	1,00	Quick-sort =	97,3

n=	1000	n=	100 000	n =	10 000 000
Boble-sort =	0,67	Boble-sort =	6 237,	Boble-sort =	---?? ----,
Innstikk-sort =	0,89	Innstikk-sort =	1 064,	Innstikk-sort =	---?? ----,
Tree - sort =	0,17	Tree - sort =	9,7	Tree - sort =	2301
Quick-sort =	0,10	Quick-sort =	8,7	Quick-sort =	1136

Effekten av JIT-kompilering

- Programmet optimaliseres (omkompileres) under kjøring flere ganger av optimalisatoren i JVM (java) – stadig raskere:
 - Første gang en metode kjøres, oversettes den fra Byte-kode til maskinkode
 - Blir den brukt flere/mange ganger optimaliseres denne maskinkoden i en eller flere steg (minst 2 steg)
 - Denne prosessen kasse JIT (Just In Time)-kompilering
 - God idé: kode som brukes mye skal gå raskest mulig

Quick-sortering, n: 100 000, på: 56.645581 millisek,
Quick-sortering, n: 100 000, på: 14.32105 millisek,
Quick-sortering, n: 100 000, på: 9.64278 millisek,
Quick-sortering, n: 100 000, på: 8.456771 millisek
Quick-sortering, n: 100 000, på: 8.738068 millisek

Bubblesort – den aller langsomste !


```
void bytt(int[] a, int i, int j)
{ int t = a[i];
  a[i]=a[j];
  a[j] = t;
}
```

```
void bobleSort (int [] a)
{int i = 0;
  while ( i < a.length-1)
    if (a[i] > a[i+1]) {
      bytt (a, i, i+1);
      if (i > 0) i = i-1;
    } else {
      i = i + 1;
    }
} // end bobleSort
```


Ide: Bytt om naboer hvis den som står til venstre er størst, lar den minste boble venstreover

0 1 2 3 4 5 6 7 8
a[]:

4	7	2	1	5	9	5	8	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

0 1 2 3 4 5 6 7 8
a[]:

4	2	7	1	5	9	5	8	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

0 1 2 3 4 5 6 7 8
a[]:

2	4	7	1	5	9	5	8	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

0 1 2 3 4 5 6 7 8
a[]:

2	4	1	7	5	9	5	8	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Theorem 7.1 – antall ombyttinger

En inversjon ('feil') er per def: $a[i] > a[j]$, men $i < j$.

Th 7.1

Det er gjennomsnittlig $n(n-1)/4$ inversjoner i en array av lengde n .

Bevis

Se på en liste L og den samme listen reversert L_r . Ser vi på to vilkårlige elementer x, y i begge disse listene. I en av listene står de opplagt i gal rekkefølge (hvis $x \neq y$). Det er $n(n-1)/2$ slike par i de to listene, og i snitt står halvparten 'feil' sortert, dvs. $n(n-1)/4$ inversjoner i L .

Dette er da en nedre grense for algoritmer som bruker naboombyttinger – de har alle kjøretid $O(n^2)$

analyse av Boble-sortering

- Boble er opplagt $O(n^2)$ fordi:
 - Th. 7.1 sier at det er $O(n^2)$ inversjoner, og en naboombytting fjerner bare en slik inversjon.
- Kunne også argumentert som flg.:
 - Vi går gjennom hele arrayen, og for hver som er i gal rekkefølge (halvparten i snitt) – bytter vi om disse (i snitt) halve arrayen ned mot begynnelsen.
 - $n/2 \times n/2 = n^2/4 = O(n^2)$, men mange operasjoner ved å boble (nabo-ombyttinger)

Innstikk-sortering – likevel best for $n < 50$

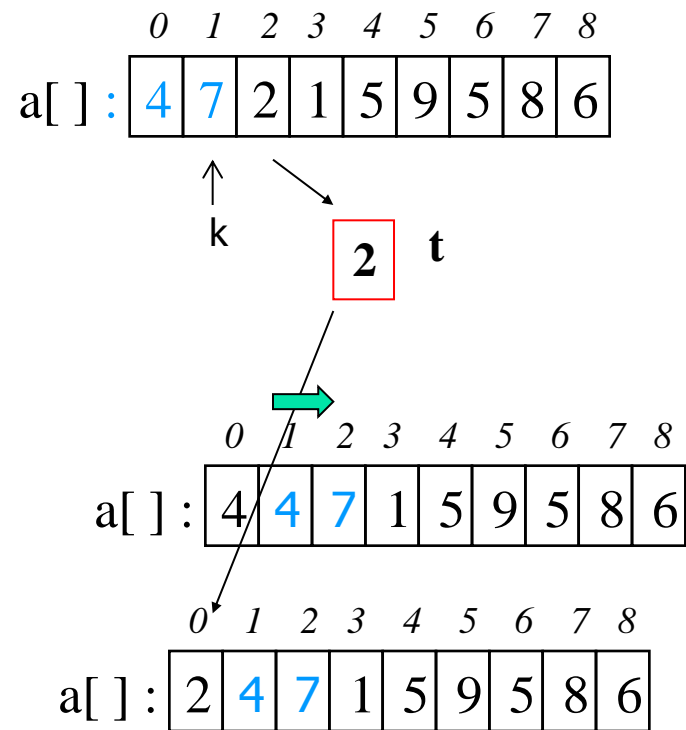
```
void insertSort(int [] a )
{int i, t, max = a.length -1;

for (int k = 0 ; k < max; k++) {
// Invariant: a[0..k] er sortert, skal
// nå sortere a[k+1] inn på riktig plass
if (a[k] > a[k+1]) {
t = a[k+1];
i = k;

do{ // gå bakover, skyv de andre
// og finn riktig plass for 't'
a[i+1] = a[i];
i--;
} while (i >= 0 && a[i] > t);

a[i+1] = t;
}
} // end insertSort
```

Idé: Ta ut ut element $a[k+1]$ som er mindre enn $a[k]$. Skyv elementer $k, k-1, \dots$ ett hakk til høyre til $a[k+1]$ kan settes ned foran et mindre element.

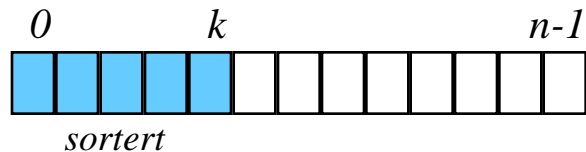

Generell design-metodikk

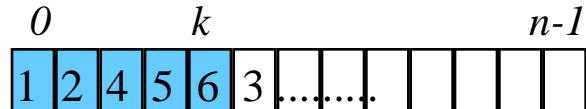
- Gitt en klar spesifikasjon med flere ledd
- En av delene i spesifikasjonen nyttes som invariant i programmets (ytterste) hovedløkke i en litt endret form.
(løkke-invariant = noe som er sant i begynnelsen av løkka)
- Dette kravet svekkes litt (gjøres litt enklere); gjelder da typisk bare for en del av datastrukturen
- I denne hoved-løkka, gjelder så resten av spesifikasjonene:
 - i begynnelsen av hoved-løkka
 - ødelegges ofte i løpet av løkka
 - gjenskapes før avslutning av løkka

Design, innstikksortering

*Svekker Sortert-kravet til bare å gjelde $a[0..k-1]$
Bevaringskravet beholdes (for hele $a[0..n-1]$)*

Innstikk-sortering (for $k = 0, 1, 2, \dots, n-1$):

if ($a[k] > a[k+1]$)

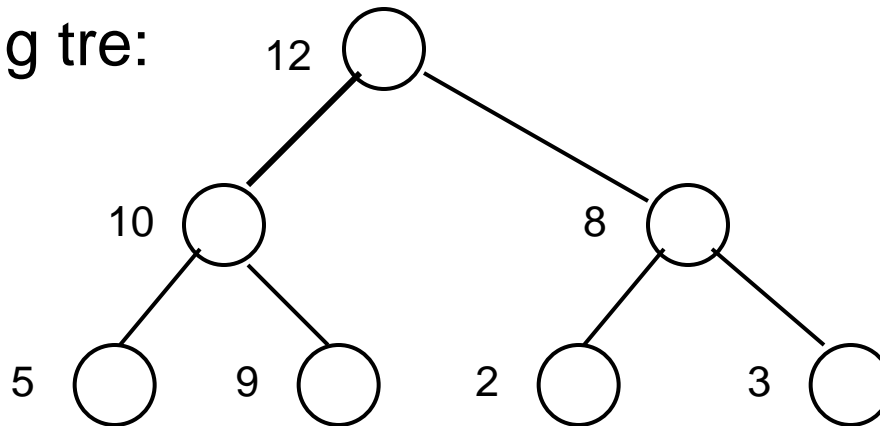
- 1) Ta ut det 'galt plasserte' elementet $a[i]$
- 2) Finn i hvor 'gamle $a[k+1]$ ' skal plasseres og skyv $a[i..k]$ ett-hakk-til- høyre (*ødelegger Bevaringskravet*)
- 3) Sett 'gamle $a[k+1]$ ' inn på plass i (*gjenskaper Bevaringskravet*)

Rotrettet tre (heap)

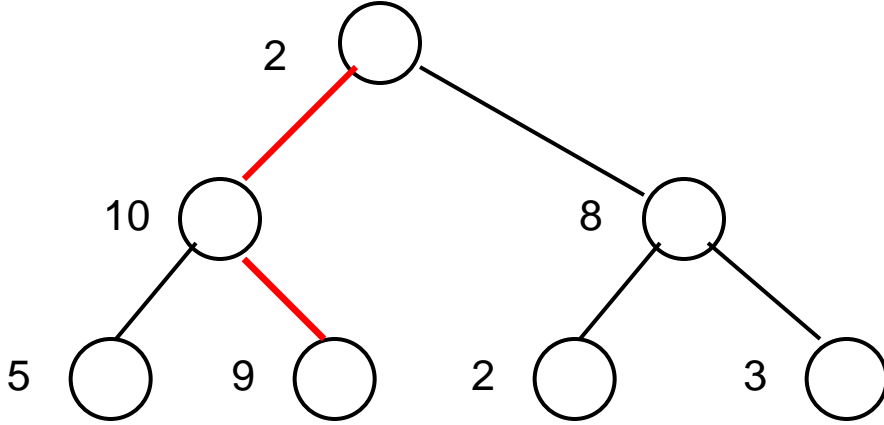
⌘ Idé for (Heap &) Tre sortering – rotrettet tre i arrayen:

1. Rota er største element i treet (også i rota i alle subtrær – rekursivt)
2. Det er ingen ordning mellom vsub og hsub (hvem som er størst)
3. Vi betrakter innholdet av en array $a[0:n-1]$ slik at vsub og hsub til element 'i' er i: ' $2i+1$ ' og ' $2i+2$ ' (Hvis vi ikke går ut over arrayen)

Eks på riktig tre:

Feil i rota, '2' er ikke størst:

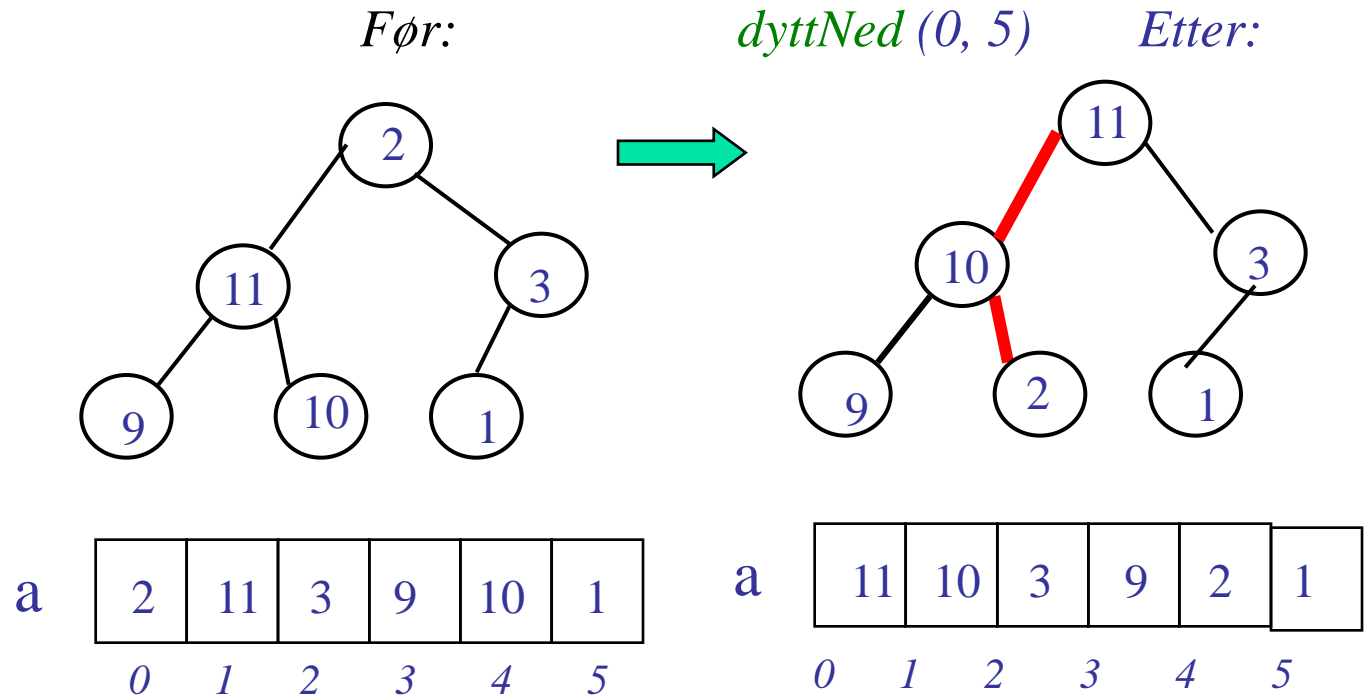
$a[] :$

0	\dots	i				$2i, 2i+1$
2	10	8	5	9	2	3

0	\dots	i				$2i, 2i+1$
10	9	8	5	2	2	3

Hjelpemetode – roten i et (sub)tre muligens feil :

```
static void dyttNed (int i, int n) {  
    // Rota er (muligens) feilplassert – dytt ‘gammel og liten’ rot nedover  
    // få ny, større oppover  
    int j = 2*i+1, temp = a[i];  
  
    while (j <= n) {  
        if (j < n && a[j+1] > a[j]) j++;  
        if (a[j] > temp)  
            { a[i] = a[j]; i = j; j = j*2+1; }  
        else break;  
    }  
    a[i] = temp;  
} // end dyttNed
```


Eksekveringstider for dyttNed

```
void dyttNed (int i, int n) {  
    // Rota er (muligens) feilplassert  
    // Dytt gammel nedover  
    // få ny og større oppover  
    int j = 2*i+1, temp = a[i];  
    while(j <= n )  
    {   if ( j < n && a[j+1] > a[j] ) j++;  
        if (a[j] > temp) {  
            a[i] = a[j];  
            i = j;  
            j = j*2+1;  
        }  
        else break;  
    }  
    a[i] = temp;  
} // end dyttNed
```

Vi ser at metoden starter på subtreet med rot i $a[i]$ og i verste tilfelle må flytte det elementet helt til ned til en bladnode – ca. til $a[n]$,

Avstanden er $(n-i)$ i arrayen og hver gang **dobler** vi j inntil $j \leq n$:
dvs. while-løkken går maks. $\log(n-i)$ ganger
= **$O(\log n)$**

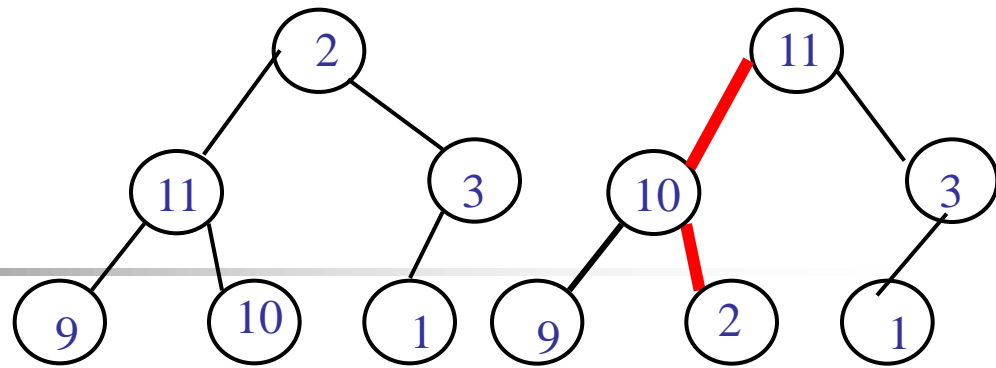
(dette er det samme som at høyden i et binærtre er $\geq \log(n)$)

Ideen bak Tre (& Heap)-sortering

- Tre – sortering:
 - Vi starter med røttene, i først de minste subtrærne, og dytter de ned (får evt, ny større rotverdi oppover)
 - Etter denne første ordningen, er nå største element i $a[0]$
- (Heap-sortering:
 - Vi starter med bladnodene, og lar de stige oppover i sitt (sub)-tre, hvis de er større enn rota.)

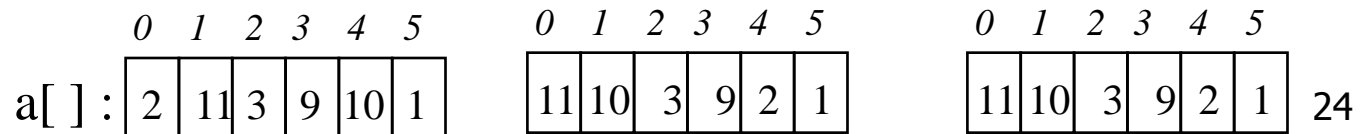
Tre sortering


```
void dyttNed (int i, int n) {
    // Rota er (muligens) feilplassert
    // Dytt gammel nedover
    // få ny større oppover
    int j = 2*i+1, temp = a[i];
    while(j <= n)
    { if (j < n && a[j+1] > a[j] ) j++;
      if (a[j] > temp) {
          a[i] = a[j];
          i = j;
          j = j*2+1;
      }
      else break;
    }
    a[i] = temp;
} // end dyttNed
```

```
void treeSort( int [] a)
{ int n = a.length-1;
  for (int k = n/2 ; k > 0 ; k--) dyttNed(k,n);
  for (int k = n ; k > 0 ; k--) {
      dyttNed(0,k); bytt (0,k);
  }
}
```

Ide: Vi har et binært ordningstre i $a[0..k]$ med største i rota. Ordne først alle subtrær. Få største element opp i $a[0]$ og Bytt det med det k 'te elementet ($k= n, n-1, \dots$)

Analyse av tree-sortering

- Den store begrunnelsen: Vi jobber med binære trær, og 'innsetter' i prinsippet n verdier, alle med vei $\log_2 n$ til rota = $O(n \log n)$
 - Først ordner vi $n/2$ subtrær med gjennomstithøyde $(\log n) / 2$, dvs. = $n \cdot \log n / 4$
 - Så setter vi inn en ny node 'n' ganger i toppen av det treet som er i $a[0..k]$, $k = n, n-1, \dots, 2, 1$
I snitt er høyden på dette treet (nesten) $\log n$ –
dvs $n \log n$
 - Summen er klart $O(n \log n)$

Quicksort – generell idé

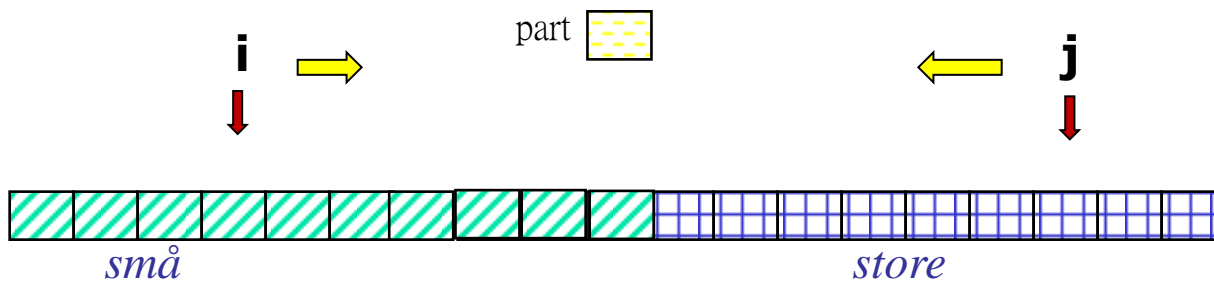
1. Finn ett element i (den delen av) arrayen du skal sortere som er omtrent 'middels stort' blant disse elementene – kall det '*part*'
2. Del opp arrayen i to deler og flytt elementer slik at:
 - a) *små* - de som er mindre enn '*part*' er til venstre
 - b) *like* - de som har samme verdi som '*part*' er i midten
 - c) *store* - de som er større, til høyre

små

store

3. Gjennta pkt. 1 og 2 rekursivt for de *små* og *store* områdene hver for seg inntil lengden av dem er < 2 , og dermed sortert.


```

void quicksort ( int [] a, int l, int r)
{ int i= l, j=r;
  int t, part = a[(l+r)/2];

  while ( i <= j) {
    while ( a[i] < part ) i++; //hopp forbi små
    while ( part < a[j] ) j--; // hopp forbi store

    if ( i <= j) {
      // swap en for liten a[j] med for stor a[i]
      t = a[j];
      a[j]= a[i];
      a[i]= t;

      i++;
      j--;
    }
  }
  if ( l < j ) { quicksort (a,l,j); }
  if ( i < r ) { quicksort (a,i,r); }
} // end quickSort

```

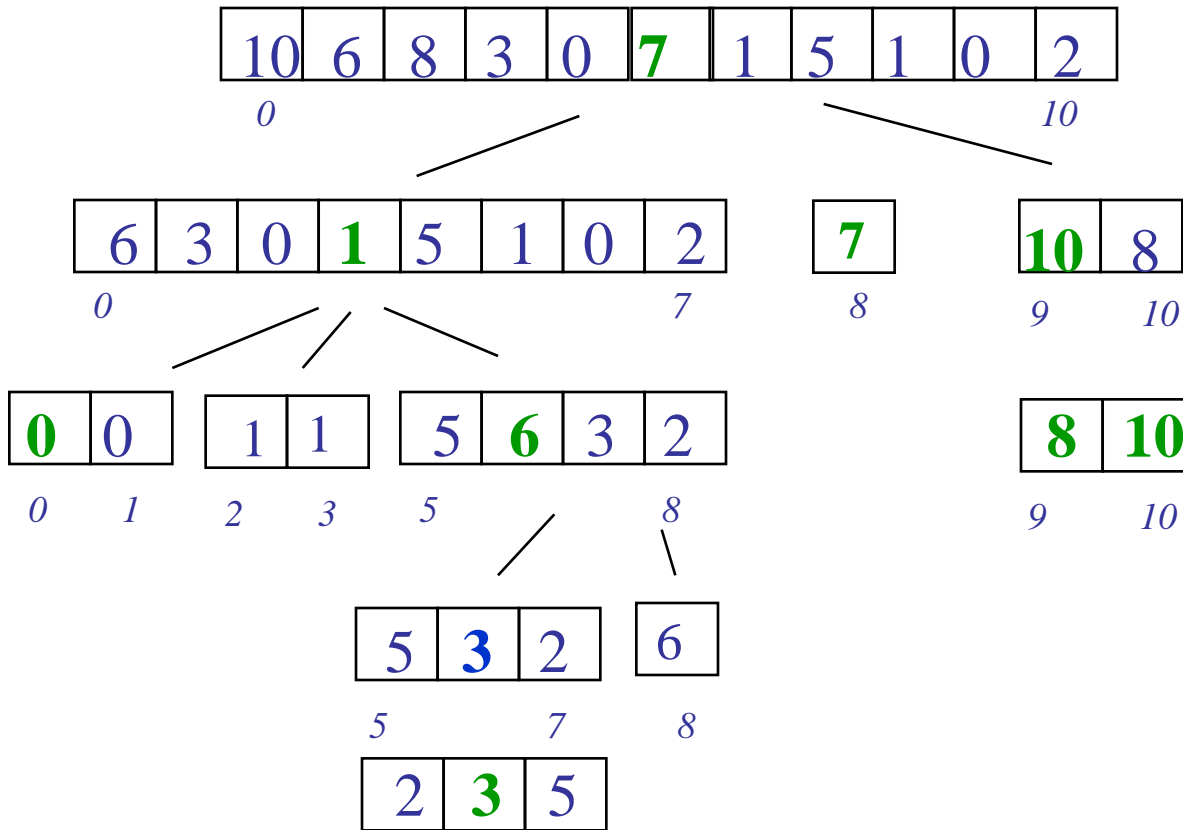
Kall:

```

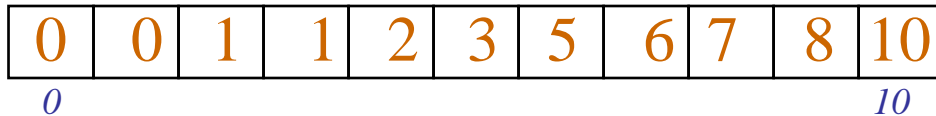
void quick (int [] a) {
  quicksort(a, 0 , a.length-1);
}

```

QuickSort - eksempel

Sortert :

Quick – sort, tidsforbruk

Vi ser at ett gjennomløp av quickSort tar $O(r-l)$ tid, og første gjennomløp $O(n)$ tid fordi $r-l = n$ første gang

Verste tilfellet

Vi velger 'part' slik at det f.eks. er det største elementet hver gang. Da får vi totalt n kall på quickSort, som hver tar $O(n/2)$ tid i gj.snitt – dvs $O(n^2)$ totalt

Beste tilfellet

Vi velger 'part' slik at den deler arrayen i to like store deler hver gang. Treet av rekursjons-kall får dybde $\log n$. På hvert av disse nivåene gjennomløper vi alle elementene (høyst) en gang – dvs:

$$O(n) + O(n) + \dots + O(n) = O(n \log n)$$

($\log n$ ledd i addisjonen)

Gjennomsnitt

I praksis vil verste tilfellet ikke opptre – men kan velge 'part' som medianen av $a[l]$, $a[(l+r)/2]$ og $a[r]$ og vi får 'alltid' $O(n \log n)$

Quicksort i praksis

- Valg av partisjoneringsselement 'part' er vesentlig
- Bokas versjon av Quicksort OK, men tidligere versjoner i Weiss var langt dårligere.
- Quicksort er ikke den raskeste algoritmen (f.eks er Radix minst dobbelt så rask), men Quicksort nyttes mye – f.eks i `java.util.Arrays.sort()`;
- Quicksort er ikke stabil (dvs. to like elementer i inndata kan bli byttet om i utdata)

En helt annen koding av Quicksort (ganske rask):

```
void sekvQuick( int[] a, int low, int high) {
    // only sort arraysegments > len =1
    int ind =(low+high)/2,
        piv = a[ind];
    int større=low+1, // hvor lagre neste 'større enn piv'
        mindre=low+1; // hvor lagre neste 'mindre enn piv'
    bytt (a,ind,low); // flytt 'piv' til a[lav] , sortér resten

    while (større <= high) {
        // test iom vi har et 'mindre enn piv' element
        if (a[større] < piv) {
            // bytt om a[større] og a[mindre], få en liten ned
            bytt(a,større,mindre);
            ++mindre;
        } // end if - fant mindre enn 'piv'
        ++større;
    } // end gå gjennom a[i+1..j]

    bytt(a,low,mindre-1); // Plassert 'piv' mellom store og små

    if ( mindre-low > 2) sekvQuick (a, low,mindre-2); // sortér alle <= piv
                                                    // (untatt piv)
    if ( high-mindre > 0) sekvQuick (a, mindre, high); // sortér alle > piv
} // end sekvensiell Quick
```


Flette - sortering (merge)

Velegnet for sortering av filer og data i hukommelsen.

Generell idé:

1. Vi har to sorterte sekvenser A og B (f.eks på hver sin fil)
2. Vi ønsker å få en stor sortert fil C av de to.
3. Vi leser da det minste elementet på 'toppen av' A eller B og skriver det ut til C, ut-fila
4. Forsett med pkt. 3. til vi er ferdig med alt.

I praksis skal det meget store filer til, før du bruker flette-sortering. 16 GB intern hukommelse er i dag meget billig (noen få tusen kroner). Før vi begynner å flette, vil vi sortere filene stykkevis med f.eks Radix, Kvikk- eller Bøtte-sortering

skisse av Flette-kode

```
Algoritme fletteSort ( innFil A, innFil B, utFil C)
{
  a = A.first;
  b = B. first;

  while ( a!= null && b != null)
    if ( a < b) { C.write (a); a = A.next;}
    else      { C.wite (b); b = B.next;}

  while (a!= null) { C.write (a); a = A.next;}

  while ( b!= null) { C.write (b); b = B.next;}

}
```


II) Verdi-baserte sorteringsmetoder

- Direkte plassering basert på verdien av hvert element – ingen sammenligninger med nabo-elementer e.l.
- Telle-sortering, en metode som **ikke** er brukbar i praksis (hvorfor ?)
- Er klart av $O(n)$, men 'svindel' (kan ikke nyttes til å sortere f.eks to relaterte data som: deltagere og tider i et skirenn, alder og navn i en liste,.. osv):

```
void telleSort(int [] a) {
    int max = 0, i,m, ind = 0;
    for (i = 1 ; i < n; i++) if (a[i] > max) max = a[i];

    int [] telle = new int[max+1];

    for( i = 0; i < n; i++) telle[a[i]] ++;

    for( i = 0; i <= max; i++) {
        m = telle[i];
        while ( m > 0 ) {
            a[ind++] = i;
            m--;
        }
    }
}
```

To Radix-algoritmer:

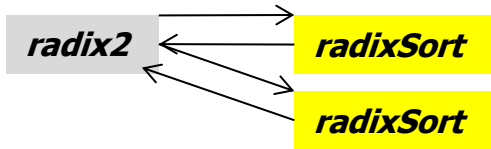
- RR: fra høyre og venstre-over (vanligst - iterativ)
- LR: fra venstre og høyreover (raskest - rekursiv)

- Sorterer en array $a []$ på hvert siffer
 - Et siffer et 'bare' ett visst antall bit
 - RR sorterer på **siste** (mest høyre) siffer først
 - LR sorterer på **første** (mest venstre) siffer først
- Algoritmene:
 - Begge: Finner først max verdi i $a []$
 - = bestem største 'siffer' i alle tallene
 - a) Tell opp hvor mange elementer det er av hver verdi på det sifferet (hvor mange 0-er, 1-ere, 2-.....) man sorterer på
 - b) Da vet vi hvor 0-erne skal være, 1-erne skal være,... etter sortering på dette sifferet ved å addere disse antallene fra 0 og oppover.
 - c) Flytter så elementene i $a []$ direkte over til riktig plass i $b []$

To metoder

Radix2 finner konstanter og kaller to ganger :

RadixSort – en gang for hvert siffer vi sorterer på.

$1 \ll \text{numBit}$

Betyr at vi skifter tallet 1 'numbit' plasser oppover i en int.

Eks: $1 \ll 0 = 1$
 $1 \ll 2 = 4$
 $1 \ll 7 = 128$

Innledende kode for å radix-sortere på to siffer:

```
static void radix2(int [] a) {
    // 2 digit radixSort: a[ ]
    int max = 0, numBit = 2;

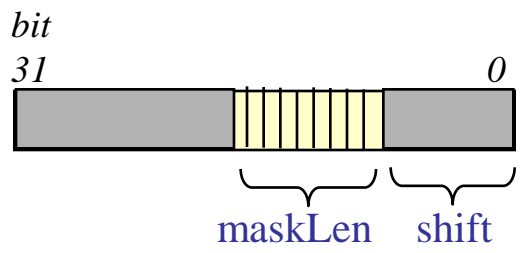
    // finn max = største verdi i a[]
    for (int i = 0 ; i <= a.length; i++)
        if (a[i] > max) max = a[i];

    // bestemme antall bit i max
    while (max >= (1 << numBit)) numBit++;

    int bit1 = numBit/2, // antall bit i første siffer
        bit2 = numBit-bit1; // antall bit i andre siffer

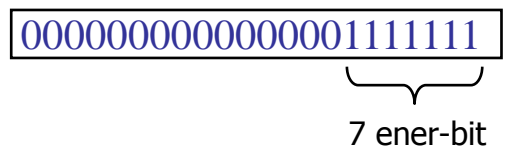
    int[] b = new int [a.length];
    radixSort( a,b, bit1, 0);
    radixSort( b,a, bit2, bit1);
}
```

a) Hvordan finne sifferverdien i $a[i]$ (antar maskLen=7):

a.1) Lager en maske (= bare ener-bit så langt som vårt siffer er, her 7 bit)

```
mask = (1<<maskLen) -1;
```


a.2) Tar AND mellom $a[i]$ skiftet ned *shift* plasser og mask.

Da får vi ut de bit i $a[i]$ som er 1 og 0, og bare 0 på resten av bit-ene i $a[i]$.

$(a[i]>> shift) \& mask$
gir ett tall mellom 0 - 127

```
static void radixSort (int [] a, int [] b, int maskLen, int shift){
    int acumVal = 0, j;
    int mask = (1<<maskLen) -1;
    int [] count = new int [mask+1];

    // a) count[]=the frequency of each radix value in a
    for (int i = left; i <=right; i++)
        count[(a[i]>> shift) & mask]++;

    // b) Add up in 'count' - accumulated values
    for (int i = 0; i <= mask; i++) {
        j = count[i];
        count[i] = acumVal;
        acumVal += j;
    }

    // c) move numbers in sorted order a to b
    for (int i = 0; i < a.length; i++)
        b[count[(a[i]>>shift) & mask]++] = a[i];

    } /* end radixSort */
```

Radix-sortering – steg a) første, bakerste siffer

Vi skal sortere på siste siffer med 3 bit sifferlengde (tallene 0-7)

a) Tell opp sifferverdier i count[]:

a

0	6 2
1	4 1
2	7 0
3	1 1
4	0 3
5	1 0
6	3 7

Før telling:

count

0	0
1	0
2	0
3	0
4	0
5	0
6	0
7	0

Etter a) telling:

count

0	2
1	2
2	1
3	1
4	0
5	0
6	0
7	1

Radix-sortering – steg b) finne ut hvor sifferverdien skal plasseres

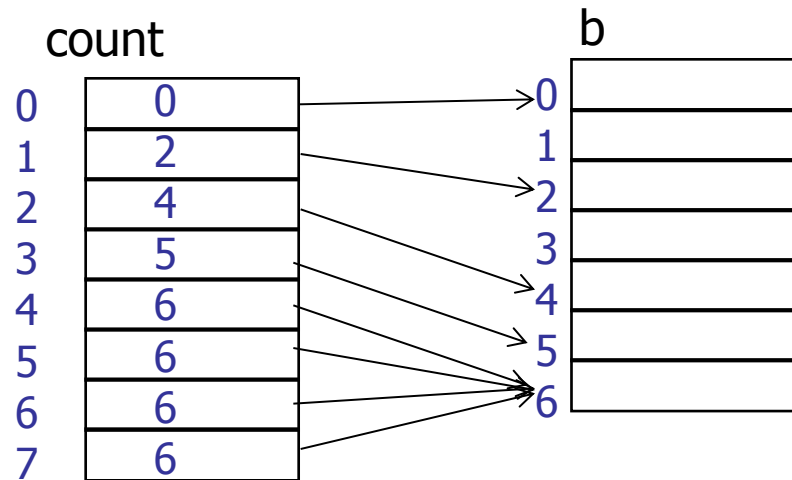
De $a[i]$ ene som inneholder 'j' – hvor skal de flyttes sortert inn i $b[]$?
- Hvor skal 0-erne starte å flyttes, 1-erne,osv

b) Adder opp sifferverdier i $count[]$: $count[i] = \sum_{k=0}^{i-1} count[k]$

Før addering:

count	
0	2
1	2
2	1
3	1
4	0
5	0
6	0
7	1

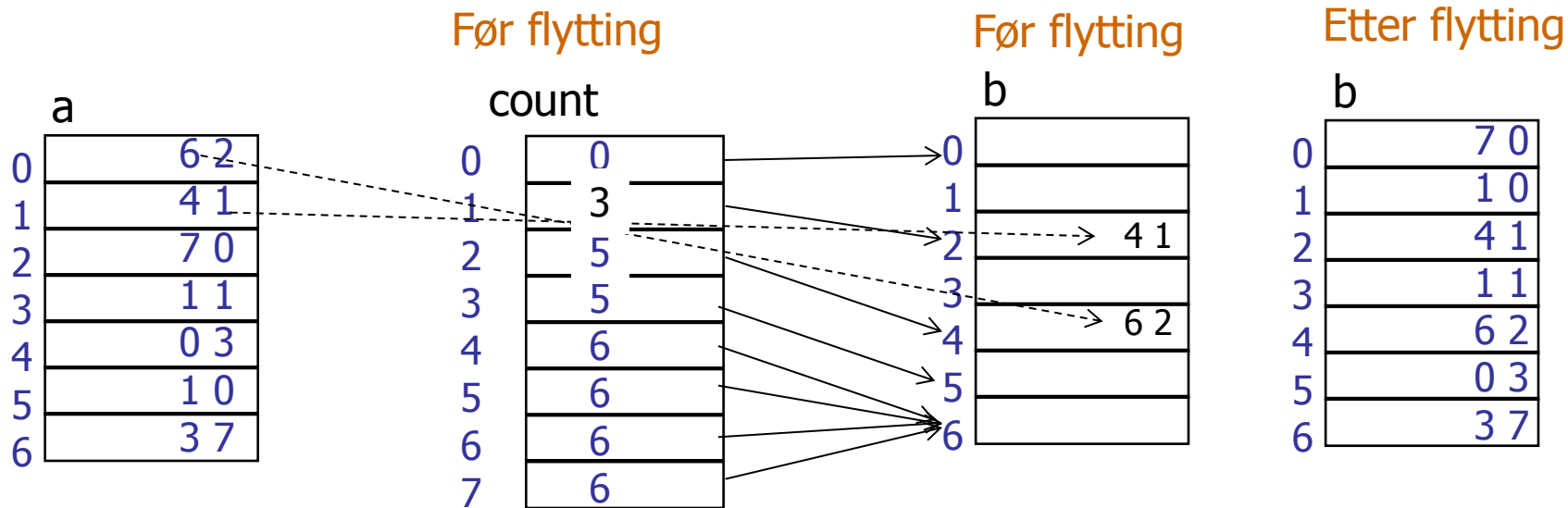
Etter addering :

Kan også sies sånn: Første 0-er vi finner, plasserer vi $b[0]$, første 1-er i $b[2]$ fordi det er 2 stk 0-ere og de må først. 2-erne starter vi å plassere i $b[4]$ fordi 2 stk 0-ere og 2 stk 1-ere og de må før 2-erne,....osv.

Radix-sortering – steg c) flytt a[k] til b[] der count[s] 'peker', hvor s= sifferverdien i a[k]

c) flytt a[k] til b[] der count[s] 'peker', hvor s= sifferverdien i a[k], øk count[s] med 1.

Så sortering på siffer 2 – fra b[] til a[] trinn a) og b)

Etter telling på
siffer 2:

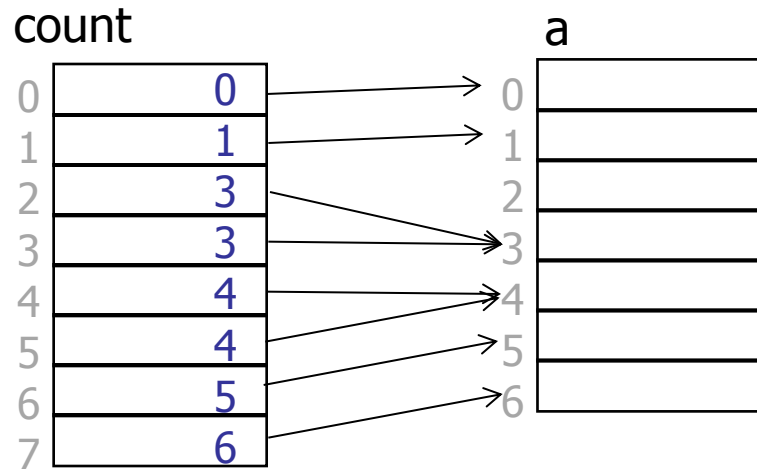
b

0	7 0
1	1 0
2	4 1
3	1 1
4	6 2
5	0 3
6	3 7

count

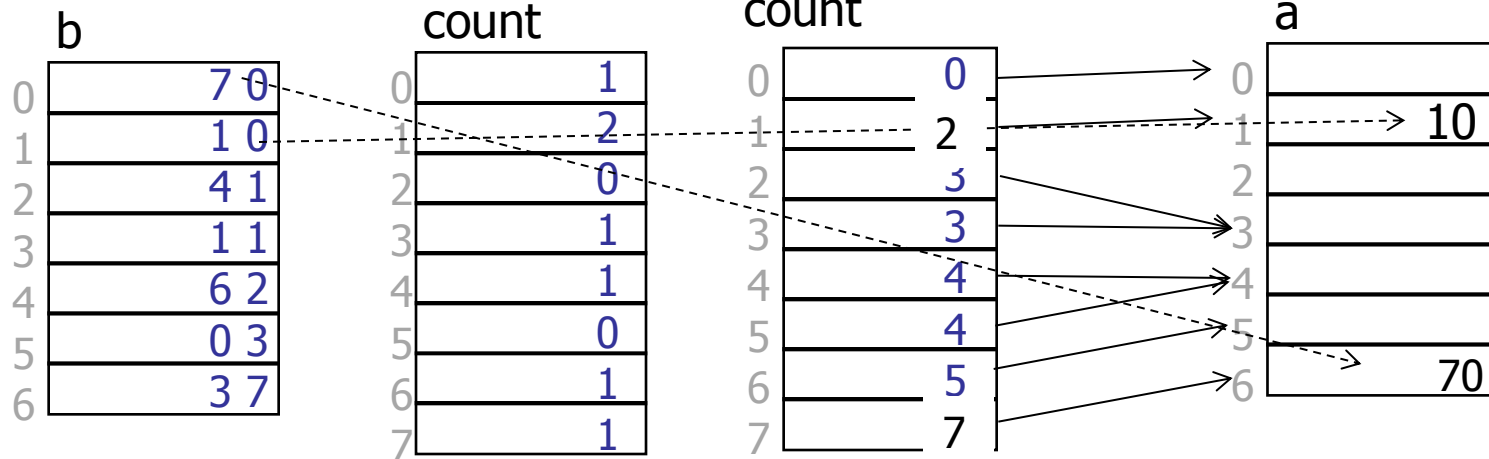
0	1
1	2
2	0
3	1
4	1
5	0
6	1
7	1

Etter addering :

Så sortering på siffer 2 – fra b[] til a[] trinn c)

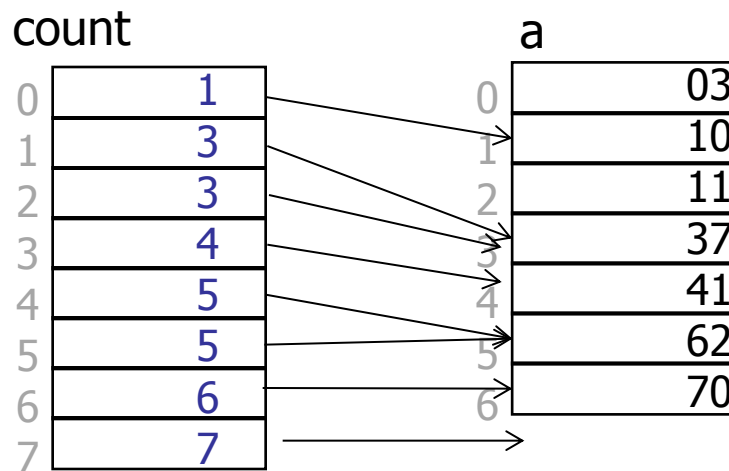
Etter telling på
siffer 2: Etter addering :

Situasjonen etter sortering fra b[] til a[] på siffer 2

Etter flytting

b	
0	7 0
1	1 0
2	4 1
3	1 1
4	6 2
5	0 3
6	3 7

a[] er sortert !

Litt oppsummering

- Mange sorteringsmetoder med ulike egenskaper (raske for visse verdier av n , krever mer plass, stabile eller ikke, spesielt egnet for store datamengder,...)
- Vi har gjennomgått
 - Boblesortering : bare dårlig (langsomst)
 - Innstikksorteing: raskest for $n < 0 - 50$
 - Tre-sortering: Interessant og ganske rask : $O(n \log n)$
 - Quick: rask på middelstore datamengder (ca. $n = 50 - 1000$)
 - Radix-sortering: Klart raskest når $n > 500$, men HøyreRadix trenger mer plass (mer enn n ekstra plasser – flytter fra $a[]$ til $b[]$)
 - Hvilken av følgende sorterings-algoritmer er stabile?
 - Innstikk
 - Quick
 - Radix
 - Tre

Svar: Radix og Innstikk er stabile, Quick og Tre er ikke stabile.